

Česká školní inspekce
Jihomoravský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Soukromá základní umělecká škola Universum, s.r.o.

Kořenského 23a, 621 00 Brno

Identifikátor školy: 600 003 302

Termín konání inspekce: 9. – 11. listopad, 6. a 8. prosinec 2004

Čj.:	12-1425/04-5173
Signatura:	o12ky303

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Soukromá základní umělecká škola (SZUŠ) Universum, s.r.o. je zařazena v síti škol od září 1994. Jejím zřizovatelem je Stanislava Čapková, Rašelinová 4, 628 00 Brno a Ivana Zetková, Novoměstská 27, 621 00 Brno - město. Jedná se o dvouoborovou školu. V době konání inspekce měla celkem 302 zapsaných žáků, z toho 226 v hudebním a 76 v tanečním oboru. Počet žáků respektuje stanovenou kapacitu školy. Na základě projeveného zájmu dětí a personálních a materiálních podmínek SZUŠ vyučuje škola v letošním školním roce v hudebním oboru hru na klavír, elektronické klávesové nástroje, housle, kytaru, zobcovou a příčnou flétnu, klarinet a pěveckou hlasovou výchovu. Výuka probíhá ještě na odloučeném pracovišti v Základní škole v Soběšicích.

PŘEDMĚT INSPEKCE

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- ❖ Personálních podmínek vzdělávací a výchovné činnosti v hudebním oboru vzhledem ke schváleným učebním dokumentům
- ❖ Materiálně-technických podmínek vzdělávací a výchovné činnosti v hudebním oboru vzhledem ke schváleným učebním dokumentům
- ❖ Průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy ve vybraných předmětech hudebního oboru (hra na dřevěné dechové nástroje, klavír a hudební nauka) vzhledem ke schváleným učebním dokumentům

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Hudební obor má vytvořeny z hlediska personálního zabezpečení výuky celkově dobré podmínky. V oboru vyučuje včetně ředitele školy devatenáct učitelů, z nichž splňuje odbornou a pedagogickou způsobilost šestnáct pedagogů. Jedna vyučující má ukončené odborné vzdělání (maturita na konzervatoři) a dva učitelé jsou bez příslušného vzdělání (jeden je studentem 3. ročníku konzervatoře). Většina vyučujících pracuje na částečný pracovní úvazek. Počet pedagogů přepočtený na plně zaměstnané tak činí 10,3.

Organizace výchovně-vzdělávací práce a celkového provozu školy se řídí jasně stanovenými a zažitými pravidly. Provozní a ekonomické záležitosti zajišťuje jedna ze zřizovatelek a výchovně vzdělávací činnost má v kompetenci ředitel školy. Organizační řád a Statut Soukromé základní umělecké školy Universum řeší základní otázky řízení školy, úkolů a povinností pedagogických a dalších zaměstnanců. Jako poradní orgán slouží pedagogická a umělecká rada. Pedagogická rada se schází třikrát, umělecká rada jednou ročně. Z jejich jednání jsou vedeny zápisy, ze kterých však vyplývá, že obsahem těchto porad jsou především organizační a provozní záležitosti, méně již otázky pedagogické a umělecké. Přenos informací uvnitř školy je účinně zabezpečen, a to průběžným osobním nebo telefonickým kontaktem a to i v případě odloučeného pracoviště.

Při přidělení úvazků ředitel vychází z personálních podmínek školy a účelně využívá odborných předpokladů a zkušeností vyučujících. Podporuje další vzdělávání učitelů, jejich účast na vzdělávacích a metodických akcích. V případě potřeby zajišťuje metodické vedení neaprobovaným učitelům. Má ucelenou představu o prioritách v oblasti lidských zdrojů. Jedná se o postupné omlazení pedagogického sboru. Systém kontrolní činnosti vychází ze specifik práce SZUŠ a jejich místních podmínek. Je zaměřena především na kvalitu

výkonu žáků na třídních přehrávkách a veřejných koncertech. Hospitace ve výuce jsou také prováděny, písemně doložitelné. Zjištění ČŠI však prokázala, že v některých případech chybí důslednější kontrola a vyvození účinných opatření (viz naplňování učebních plánů a vedení povinné dokumentace).

Hodnocení práce zaměstnanců školy probíhá operativně ústní formou. Kritéria hodnocení, která by sloužila jako podklad pro stanovení nadtarifních složek mzdy, vypracována nejsou.

Personální podmínky vzdělávání a výchovy mají celkově průměrnou úroveň.

MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Výuka probíhá v pronajatých prostorách budovy, jejímž vlastníkem je Město Brno - Městská část Řečkovice. Jedná se o přízemní budovu, která byla původně určena pro vzdělávací činnost Osvětové besedy. Učebny pro individuální výuku nástrojové hry jsou prostorově dostačující a zvukově vyhovující. Výuka hudební nauky, je vyučována ve dvou prostornějších učebnách. Většina tříd je vybavena starými pianiny, v jednom případě elektrickým klávesovým nástrojem. Další hudební nástroje, které by škola v případě zájmu žákům zapůjčovala, nevlastní. Učebny jsou vybaveny starším nábytkem. V budově se rovněž nachází větší sál, který škola využívá k prezentaci výsledku práce žáků. Výuka na odloučeném pracovišti probíhá v místní základní škole.

Vybavení hudebního oboru didaktickou technikou či pomůckami je průměrné. Notový fond je hlavně složen z vlastního materiálu učitelů, který je dále rozšiřován dle finančních možností školy.

Materiálnímu zabezpečení výuky věnuje vedení potřebnou pozornost a v rámci finančních možností jej systematicky zkvalitňuje.

Materiálně-technické podmínky jsou celkově průměrné.

PRŮBĚH A VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ

Vyučované obory

Soukromá základní umělecká škola je dvouoborová. Poskytuje v souladu s rozhodnutím o zařazení školy do sítě škol základy uměleckého vzdělání v hudebním a tanečním oboru.

Výuka je organizována v přípravném a základním studiu I. a II. stupně. V hudebním oboru však nejsou u části žáků respektovány závazné učební plány č. j. 18 418/95. Pro žáky není zajištěna v potřebném rozsahu výuka komorní a souborové hry. Navštěvuje ji pouze 17 žáků (to je 17%) z celkového počtu 100 žáků, kteří ji mají učebními plány stanovenou. Výuku hudební nauky pravidelně navštěvuje 38 žáků, to je 28% z celkového počtu 136 žáků, kteří ji mají dle ustanovení učebních plánů absolvovat. Ti žáci, kteří výuku neabsolvují, jsou pololetně formou testu přezkušováni a klasifikováni.

Povinná pedagogická dokumentace je vedena. Její vypovídací hodnota o průběhu a výsledcích vzdělávání je vinou méně pečlivého přístupu učitelů a nedůslednou kontrolou ředitele v některých případech nižší.

Výuka v době inspekce probíhala podle stabilních rozvrhů hodin, při jejichž sestavování vycházejí učitelé vstříc časovým možnostem žáků. Pravidla studia v SZUŠ a základní povinnosti žáků a jejich zákonných zástupců jsou jasně vymezeny školním řádem. Problematické je pouze ustanovení, které ukládá žákům za povinnost osvojit si vědomosti a dovednosti v souvislosti s výukou dle učebních osnov. V častých případech však škola nemá výuku komorní a souborové hry, kterou závazné učební dokumenty vyžadují, řádně zajištěnu.

Rovněž docházka do hudební nauky je ze strany žáků velmi nízká. Přenos informací rodičům žáků je dostatečně zajištěn obvyklými prostředky (žakovská knížka, možnost přímé účasti ve výuce, interní a veřejná vystoupení).

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v individuální výuce (hra na klavír, klarinet, zobcovou a příčnou flétnu) a kolektivní výuce hudební nauky

I když sledovaná výuka byla zabezpečena učiteli splňující podmínky odborné a pedagogické způsobilosti, byly v některých případech patrné nedostatky v metodickém vedení žáků.

Učitelé v instrumentální výuce pracovali s dětmi dle jejich individuálních možností. Studijní plány jednotlivých žáků má většina učitelů vypracovány se zaměřením na hudební rozvoj žáka. Obsahují jeho stručnou charakteristiku, na jejíž základě stanovují prioritní vzdělávací cíle a výběr vhodného notového materiálu. Náročnost hrané literatury se však u části žáků pohybovala ve spodním pásmu požadavků platných učebních osnov. Bezprostřední příprava vyučujícího v kolektivním předmětu na vedení a organizování výchovně vzdělávacího procesu nebyla po metodické stránce důsledně promyšlená.

Hospitovaná **instrumentální výuka** měla většinou standardní organizační strukturu. Žáci se nejprve rozehráli na stupnicích a akordech. Dále následovaly technická cvičení a v závěru přednesové skladby. Technická úroveň žáků však byla rozdílná – od velmi dobré, v jednom případě až vynikající, přes průměrnou po slabší. Žáci v kvalitní výuce prokazovali správné hráčské návyky, které umožňovaly vyučujícím rozvíjet jejich muzikální projev. U hrané literatury učitelé požadovali správné dynamické dimenze a rozdíly mezi melodickým a doprovodným hlasem. Účelně využívali vlastní nástrojové ukázky pro lepší názornost a pochopení daného problému. Pracovali se žáky individuálním způsobem. Členili hodiny tak, aby obsáhly i hru z listu, čtyřruční hru či hru duet. Aby nedocházelo k psychickému přetěžování žáků, vhodně zařazovali relaxační chvíle. Ve výuce s nižší úrovní žáků učitelé sice kladli důraz na upevňování elementárních návyků nástrojové hry, ale ne vždy byly dostatečně důslední v odstraňování chybných návyků. Na daný problém pouze upozornili, ale už nepožadovali správné provedení. Chyběla zpětná vazba o pochopení daného problému. Žáci v těchto hodinách prokazovali nižší technickou úroveň nástrojové hry.

Hospitace v **hudební nauce** proběhly ve třetím a pátém ročníku. Výuka byla poznamenána zejména malou účastí žáků. Ve výuce třetího ročníku byli přítomni čtyři ze sedmi zapsaných žáků. V úvodu proběhlo opakování hudební teorie, doplňování not do taktů a vytleskávání rytmických útvarů. Někteří děti však v této úvodní části prokazovali slabší teoretické znalosti. Větší část vyučovací jednotky věnoval učitel opakování života a díla hudebního skladatele Leoše Janáčka. Žákům byla předkládána spousta informací v teoretické rovině. Chyběla provázanost mezi tématy. Hudební ukázky, které volil učitel k danému tématu, byly příliš dlouhé. Zapojení žáků do vyučovacího procesu bylo slabší. Vokální a intonační činnost byla ve sledované výuce zcela opomíjena. Tyto skutečnosti negativně ovlivnily průběh i výsledky hudebně-teoretického vzdělávání. Ve výuce pátého ročníku byl přítomen pouze jeden žák. V tomto případě se učitel věnoval opakování učiva, při kterém žák prokazoval slabé teoretické znalosti.

Úroveň motivace dětí i interakce a komunikace mezi učiteli a žáky byla u jednotlivých učitelů rozdílná. Bezprostředně se projevovala v zájmu žáků o hudební vzdělávání a jejich aktivní přístup k výuce a domácí přípravě. Výrazně vyšší byla v případě učitelů, kteří přistupovali k žákům citlivě a s ohledem na jejich osobnostní a muzikální předpoklady. Dokázali je povzbudit a ocenit i dílčí pokrok. Předváděli žákům názorné a motivující nástrojové ukázky, často si společně se žáky zahráli. Účinná motivace a partnerská komunikace zvyšovaly

aktivitu žáků. Prohlubovaly u nich zájem o hru na studovaný nástroj a kladný vztah k hudbě. Hodnocení práce žáků mělo motivující charakter.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve výuce hry na klavír, klarinet, zobcovou a příčnou flétnu měly celkově průměrnou úroveň, hudební nauky vyhovující úroveň.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Výsledky vzdělávání jsou sledovány. Standardním způsobem ověřování vzdělávacích výsledků jsou postupové a závěrečné zkoušky. Tyto komisionální zkoušky jsou prováděny v souladu s vyhláškou o základních uměleckých školách. Z jejich průběhu jsou vedeny příslušné protokoly. Dalším hodnotícím nástrojem je posuzování výkonů žáků na interních a veřejných vystoupeních SZUŠ.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání

Průběh vzdělávání a výchovy v hudebním oboru je celkově hodnocen jako průměrný.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Odloučené pracoviště v Základní škole v Soběšicích není zařazeno v aktuálním Rozhodnutí o zařazení školy do sítě škol.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení vydané MŠMT dne 16. 2. 1999 pod č. j. 14 566/99-21
2. Katalogy o průběhu studia
3. Rozvrhy hodin učitelů ve školním roce 2004/2005 (hudební obor)
4. Třídní knihy pro individuální a skupinovou výuku ve školním roce 2004/2005 (hudební obor)
5. Protokoly o komisionálních zkouškách ve školním roce 2003/2004
6. Školní řád
7. Záznamy z jednání pedagogické a umělecké rady
8. Výroční zpráva školy - školní rok 2003/2004
9. Statut Soukromé základní umělecké školy Universum
10. Organizační řád
11. Hospitační záznamy ředitele školy

ZÁVĚR

Pro realizaci výchovně vzdělávacího programu má škola ve sledovaném oboru vytvořeny potřebné podmínky. Většina učitelů splňuje odbornou a pedagogickou způsobilost. Věkový průměr pedagogického sboru je však vysoký. Téměř polovina je důchodového věku. V efektivitě vedení učitelů byly zjištěny důležitější nedostatky (především menší systematická a důslednost kontrolní činnosti ředitele školy), což se následně projevilo v nedostacích

zjištěných v naplňování závazných učebních dokumentů, v nižší kvalitě a průkaznosti pedagogické dokumentace některých vyučujících i samotném výchovně-vzdělávacím procesu.

Materiálně-technické podmínky soukromé základní umělecké školy umožňují realizovat výchovně-vzdělávací práci v požadovaném rozsahu. Vybavení hudebního oboru nástroji a potřebnými pomůckami je pouze základní.

Průběh a výsledky vzdělávání v hudebním oboru měly rozdílnou úroveň. Vedle výuky s výraznou převahou kladů a dobrými výsledky byla zjištěna i její nižší kvalita. Efektivita byla snižována dílčími metodickými nedostatky při odborném vedení žáků, menší důsledností pedagogů a nižší úrovni práce s chybou. Její celková úroveň byla průměrná.

Hodnotící stupnice:

vynikající	velmi dobrý	dobry (průměrný)	vyhovující	nevyhovující
------------	-------------	------------------	------------	--------------

Pro účely poskytování dotací ve smyslu § 5 odst. 3 písm. c) zákona č. 306/1999 Sb., o poskytování dotací soukromým školám, předškolním zařízením a školským zařízením, ve znění pozdějších předpisů, je škola hodnocena jako průměrná.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektor Titul, jméno a příjmení

Podpis

Mgr. Jiří Brauner

Jiří Brauner, v.r.

V Brně dne 14. prosince 2004

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 15. 12. 2004

Razítko

Ředitel školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Otto Čaluba, ředitel školy

Otto Čaluba, v.r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, Křížová 22, 603 00 Brno. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad – odbor školství	2005-01-10	12-1008/05/22-986
Zřizovatel	-	-

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-----	-----	Připomínky nebyly podány